

การกำหนดชื่อสาขาวิชาในการกำหนด
ตำแหน่งทางวิชาการ
และการเทียบเคียงสาขาวิชาที่เคยกำหนดไปแล้ว

ประกาศ ก.พ.อ. กำหนดให้ระบุสาขาวิชาของ
ตำแหน่งทางวิชาการ เพื่อแสดงถึงความเชี่ยวชาญ
เฉพาะของบุคคล

เดิม ก.พ.อ. ได้ประกาศกำหนดสาขาวิชา
เป็นแนวทางปฏิบัติทั่วไป โดยอิงเกณฑ์จำแนก
สาขาวิชาของ UNESCO-ISCED (International
Standard Classification of Education)

แต่ มีหลายเหตุที่มีผลให้ประกาศ ก.พ.อ. เดิม
ไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นหลักปฏิบัติต่อไป

สภาพปัญหาปัจจุบัน

- สถาบันอุดมศึกษาให้ความสำคัญกับการกำหนดสาขาวิชา
เชี่ยวชาญเฉพาะค่อนข้างน้อย
- ผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการเป็นผู้กำหนดสาขาวิชา
เชี่ยวชาญเฉพาะเอง
- กำหนดสาขาวิชาเชี่ยวชาญเฉพาะตามชื่อหลักสูตร ภาควิชา
คณะ หรือสถาบัน (ซึ่งกำหนดขึ้นด้วยวัตถุประสงค์ที่แตกต่าง
ออกไป)

สภาพปัญหาปัจจุบัน (ต่อ)

- พัฒนาการของศาสตร์ ทำให้บางสาขาวิชาด้อยความสำคัญลงจนถึงหมดความสำคัญไปแล้ว ในขณะที่มีการผนวกเชื่อมหลากหลายสาขาวิชา จนเกิดเป็นสาขาวิชาใหม่ ๆ
 - แม้ผู้ข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการจะรู้ว่าได้กำหนดสาขาวิชาเชี่ยวชาญเฉพาะผิดพลาดไปแล้วในอดีต แต่ก็ไม่ประสงค์จะแก้ไขเนื่องจากประกาศ ก.พ.อ. กำหนดว่า ในกรณีการเปลี่ยนแปลงสาขาวิชาเชี่ยวชาญเฉพาะ จะต้องดำเนินการด้วยวิธีพิเศษ
 - ฯลฯ

การระบุสาขาวิชาเชี่ยวชาญเฉพาะ (ในระบบการอุดมศึกษา)

- ช่วยให้สรรหาผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถทางวิชาการในสาขาวิชาเดียวกัน ทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาประเมินผลงานทางวิชาการได้เหมาะสมเป็นรายบุคคล
 - แสดงความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาของบุคคล ซึ่งสะท้อนพัฒนาการขององค์ความรู้ของศาสตร์แต่ละสาขาวิชา
 - ต่างจากวัตถุประสงค์ของการกำหนดชื่อ หลักสูตร ภาควิชา คณะวิชา หรือสถาบันทางวิชาการ

หลักที่ใช้ในการปรับปรุงเกณฑ์การกำหนดสาขาวิชา (Discipline) ในตำแหน่งทางวิชาการ

๑. ให้สอดคล้องกับสาขาวิชาต่าง ๆ ในระบบสากล และระบบอุดมศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบัน
๒. ให้นำหนักกับการกำหนดกลุ่มสาขาวิชาที่สะท้อนวิชาชีพชั้นสูง
๓. จัดสาขาวิชาต่าง ๆ ที่หลากหลายกระจายจัดกระจายในปัจจุบันเข้าหมวดหมู่เป็นกลุ่มสาขาวิชา เพื่อให้เป็นที่อ้างอิงได้ง่ายขึ้น
๔. จัดสาขาวิชาต่าง ๆ ตามที่ปรากฏในฐานการวิจัยและการเรียนการสอนในระบบอุดมศึกษา
๕. เพิ่มการจัดอนุสาขาวิชา (Sub-Discipline) ในแต่ละสาขาวิชา เพื่อให้การกำหนดสาขาวิชาถูกนำไปใช้ประโยชน์ได้กว้างขวางมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงอนุสาขาวิชาจะไม่ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงสาขาวิชา
๖. ต้องมีการทบทวนสาขาวิชาและอนุสาขาวิชาอยู่เสมอ ทั้งนี้จำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบทุก ๆ ๓-๕ ปี

หลักที่ใช้ในการปรับปรุงเกณฑ์การกำหนดสาขาวิชา (Discipline) ในตำแหน่งทางวิชาการ (ต่อ)

๗. เพื่อให้เป็นที่ยอมรับและปฏิบัติได้กว้างขวาง สมควรกำหนดให้

๗.๑ การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ตั้งแต่วันที่เกณฑ์นี้มีผลใช้บังคับ ต้องระบุสาขาวิชาให้เป็นไปตามที่กำหนดนี้

๗.๒ ในกรณีที่ประสงค์จะกำหนดสาขาวิชาแตกต่างไปจากที่กำหนดนี้ ให้เสนอ ก.พ.อ. ให้ความเห็นชอบก่อน

๗.๓ กรณีพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ก็ควรขอความร่วมมือให้ผูกพัน และปฏิบัติตามเกณฑ์นี้ด้วย เพื่อลดปัญหาอุปสรรคในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ

๗.๔ กรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่ไม่ระบุสาขาวิชา หรือระบุสาขาวิชาแตกต่างไปจากเกณฑ์นี้ หรือระบุสาขาวิชาที่ไม่สะท้อนความเชี่ยวชาญของผู้นั้นอย่างแท้จริง ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณากำหนดสาขาวิชาใหม่ได้ครั้งเดียวเป็นลายลักษณ์อักษร ภายในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ทั้งนี้ การกำหนดสาขาวิชาใหม่นี้จะต้องไม่ถือเป็นการข้ามสาขาวิชา อันเป็นเหตุให้ต้องกำหนดตำแหน่งทางวิชาการโดยวิธีพิเศษ

หมายเหตุประกอบเกณฑ์การกำหนดสาขาวิชา

๑. พัฒนาการทางวิชาการ แสดงว่า สาขาวิชา/อนุสาขาวิชา (และอาจรวมทั้งแขนงวิชา) อาจมีหลากหลายแหล่ง เช่น จากการวิจัยทางวิชาการ หรือจากพัฒนาการในวิชาซีพขั้นสูง จากกลุ่มสาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ หรือจากกลุ่มสาขาวิชาทางมนุษยศาสตร์ หรือจากการผนวก/ควบรวมสาขาวิชา หรืออนุสาขาวิชาต่าง ๆ ทำให้มีความเป็นไปได้ว่ามีอนุสาขาวิชาชื่อเดียวกันในสาขาวิชาต่าง ๆ มากกว่า ๑ สาขาวิชา หรือสาขาวิชานั้นอาจถูกจัดเป็นอนุสาขาวิชาภายใต้อีกสาขาวิชาหนึ่ง ซึ่งเมื่อวิเคราะห์โดยลึกแล้วอาจพบว่าการเน้นหนักในบางประเด็นที่แตกต่างกันเพียงแต่ในปัจจุบันยังคงใช้ชื่อเดียวกันอยู่

หมายเหตุประกอบเกณฑ์การกำหนดสาขาวิชา (ต่อ)

๒. พัฒนาการของสาขาวิชา/อนุสาขาวิชา เมื่อเติบโตและขยายองค์ความรู้ในสำนักความคิดต่าง ๆ อาจปรากฏคำเรียกภาษาไทยที่หลากหลาย จึงได้วงเล็บชื่อเป็นภาษาอังกฤษกำกับไว้ด้วยก็จะช่วยให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

๓. สาขาวิชาใหม่ ๆ รวมทั้งสหสาขาวิชา (Multi-discipline) จึงแยกไว้ในกลุ่มสาขาวิชาอื่น ๆ ก่อน

๔. ได้จัดระบบเลขรหัสกำกับไว้ เพื่อใช้ในการอ้างอิงในระบบดิจิทัลในอนาคต เมื่อมีการพัฒนาระบบนั้นขึ้น

กลุ่มสาขาวิชา

- 01 : กลุ่มวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ (Natural Sciences)
- 11 : กลุ่มวิศวกรรมศาสตร์ (Engineering)
- 15 : กลุ่มสถาปัตยกรรมศาสตร์ (Architecture)
- 18 : กลุ่มเทคโนโลยี (Technology)
- 21 : กลุ่มแพทยศาสตร์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ (Medicine and Medical Sciences)
- 25 : กลุ่มการแพทย์อื่น (Other Medical Sciences)
- 31 : กลุ่มทันตแพทยศาสตร์ (Dentistry)
- 33 : กลุ่มเภสัชศาสตร์ (Pharmacy)
- 35 : กลุ่มสาธารณสุขศาสตร์ (Public Health)
- 37 : กลุ่มพยาบาลศาสตร์ (Nursing Science)
- 39 : กลุ่มสหเวชศาสตร์ (Allied Health) เทคโนโลยีการแพทย์ (Medical Technology)
- 41 : กลุ่มสัตวแพทยศาสตร์ (Veterinary Medicine)

กลุ่มสาขาวิชา (ต่อ)

- 51 : กลุ่มเกษตรศาสตร์ (Agriculture)
- 53 : กลุ่มวนศาสตร์ (Forestry)
- 55 : กลุ่มประมง (Fishery)
- 61 : กลุ่มสังคมศาสตร์ (Social Sciences)
- 63 : กลุ่มบรรณารักษศาสตร์ (Library Sciences)
- 65 : กลุ่มศึกษาศาสตร์ (Education)
- 67 : กลุ่มนิติศาสตร์ (Law)
- 68 : กลุ่มการบัญชีและบริหารธุรกิจ (Accounting and Business Administration)
- 71 - 80 : กลุ่มมนุษยศาสตร์ (Humanities)
- 81 : กลุ่มวิจิตรศิลป์ (Fine Arts)
- 85 : กลุ่มประยุกต์ศิลป์ (Applied Arts)
- 91 : กลุ่มอื่น ๆ (Other Disciplines)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

